

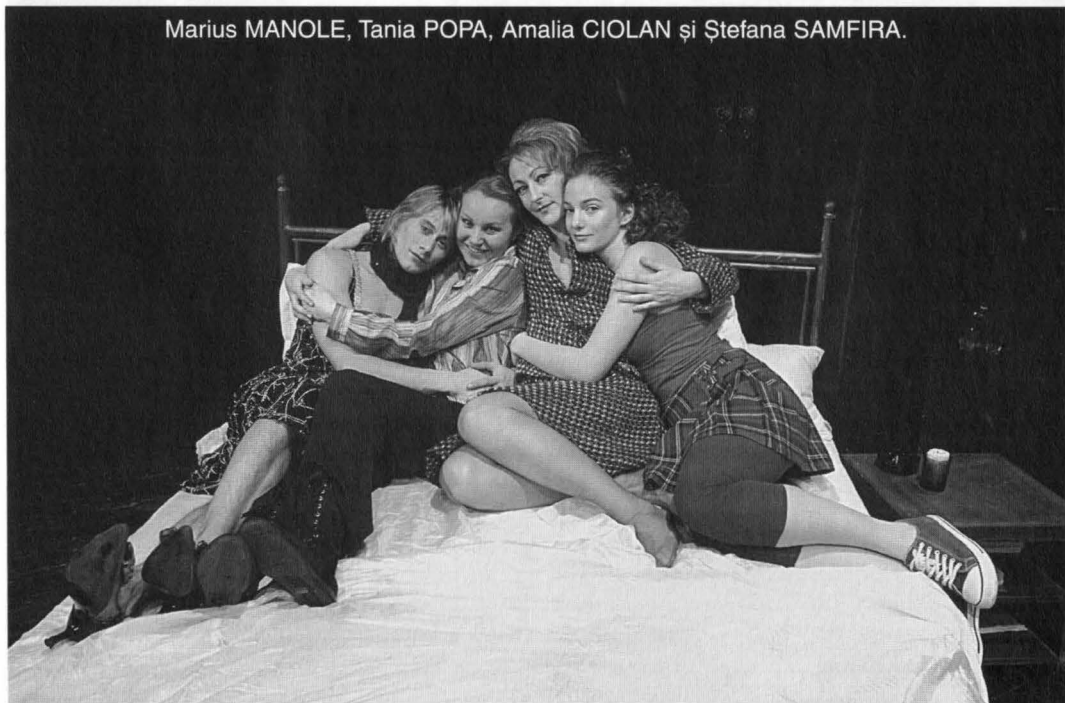
Adrian MIHALACHE

La New York, la New York!

La începutul piesei **A patra soră** de Janusz Glowacki, pusă în scenă de Alexandru Colpacci la Teatrul Național „I. L. Caragiale” din București, le găsim pe cele „trei surori” ale lui Cehov, ajunse, în sfârșit, la Moscova. Ca întotdeauna, împlinirea dorințelor vine ori prea devreme, ori prea târziu; în orice caz, la momentul nepotrivit. Moscova postcomunistă nu mai este ce-a fost odată. Merituoșii de odinioară sunt marginalizați, elitele culturale sunt umilite, iar mafioții își fac de cap, așa că surorile sunt iarăși măcinate de nostalgia unui „altundeva”. Acum ar vrea să ajungă la New York, mai exact, în Brooklyn, unde și-au descoperit un unchi rezident. Tatăl, fost general în Afghanistan, tocmai și-a înmormântat soția și-și alină frustrările cu vodcă, împreună cu o vecină vârstnică și înțelegătoare. Vodca este prezentă, de altfel, pe scenă, ca un personaj, autorul polonez văzând Rusia prin lentila locurilor comune. Surorile sunt, toate, detracate. Cea mare trăiește cu un politician naționalist, gen Ziuganov, cea mijlocie, deși titrată, mănâncă din hrana tigrilor de circ, iar cea mică mai păstrează încă iluzia împlinirii, alături de vecinul arătos, implicat în afaceri dubioase. Lor li se alătură „a patra soră”, tânărul Kolia, adolescent ambiguu care face să basculeze toată situația.

Prima parte, cea expozitivă, este excelent scrisă. Autorul știe să facă să dialogheze mai multe personaje, fără a lăsa pe nici unul ca simplu decor. Creează

Marius MANOLE, Tania POPA, Amalia CIOLAN și Ștefana SAMFIRA.

Mircea ALBULESCU și Simona BONDUC.

multiple relații tensionate și reușește să le facă interesante. Din nefericire, dezvoltă conflictul în mod previzibil și nici nu reușește să-l finalizeze. Cum soluția „finalului deschis”, nu și-ar avea rostul, ni se tot propun variante, mai toate inadecvate. Tânărul Kolia va participa, în travesti, la realizarea unui documentar despre prostituția la Moscova, va ajunge la festivitatea decernării „Oscar”-ului, dar se va întoarce cu coada între picioare. Surorile ratează – previzibil – fiecare în felul ei. Toate clișeele privind lumea interlopă, prostituția internațională și cinismul Occidentului ne sunt oferite pe tavă, cu candoare. Eroii sunt mereu dezorientați, ceea ce ajunge să-i facă plictisitori. Până la urmă, în lipsă de altă soluție, vin mafioții și-i omoară pe toți.

Alexandru Colpacci are un fin simț teatral, dar nu și discernământ în alegerea pieselor. A mai făcut un prim act excelent, la Brașov, cu piesa *Terasa* de Jean-Claude Carrière, lasând-o, în partea a doua, să plutească în derivă și să sfârșească în *kitsch*. Același lucru se întâmplă și aici, când se lasă condus de un autor care nici el nu știe unde vrea să ajungă. În schimb, Alexandru Colpacci conduce cu atenție actorii și-i stimulează să arate tot ce știu mai bine. Mircea Albulescu, în rolul generalului și Simona Bondoc, în cel al vecinei, mamă de mafiot, impresionează printr-o artă ajunsă la superlativ. Ei țin cu tot dinadinsul să arate că sunt deasupra tuturor, fapt care nu poate fi negat, dar care are drept efect spargerea unității spectacolului. Marius Manole este un actor la modă, iar regizorii se întrec în a-i specula expresivitatea corporală. În rolul „celei de-a patra surori”, el se complăce într-o identificare totală cu personajul, fără să păstreze distanța generatoare de ironie. Amalia Ciolan, în sora cea mare, arată toată complexitatea la care a ajuns prin râvnă și experiență. Ștefana Samfira este un nume nou, care se afirmă cu aplomb în rolul surorii mezină, mireasă îndoliată de mafiot executat. Ea are momente foarte bune, îndeosebi cel al primei experiențe sexuale, dar nu le leagă încă într-o structură unitară, definitorie pentru personaj. Tania Popa, sora mijlocie, arată o înțelegere intimă și profundă a contextului și știe să joace și să se joace cu grație pe sârma întinsă între patetism și umor. Gavril Pătru și Bogdan Mușatescu dau culoare și vioiciune cuplului de mafioți neiertători, dar stângaci. Mihai Călin este nonșalant și seducător în rolul mirelui surorii mezină. Excelente pete de culoare aduc în spectacol Mihai Verbitki, ca politician adaptat vremurilor, Ovidiu Moldovan, un polițist avid de șpagă, Dragoș Ionescu, regizor american pragmatic, Ovidiu Cunceș, un „pește” de peste Ocean. Vitalie Bichir are rolul ingrat al infirmului tăcut, căruia i se oferă un singur moment solistic, de care se achită, însă, cu brio.

Genul acesta de piesă prinde în Occident, prin realismul – acolo, o raritate – și prin pitorescul cu care prezintă declasarea. În ambianța culturală de aici, șansele de a-și găsi rezonanța sunt reduse. Admirăm performanța actricească, pe care o dorim pusă în slujba unor cauze mai bune.

Teatrul Național „I. L. Caragiale” din București – A patra soră de Janusz Glowacki. Regia și traducerea: Alexandru Colpacci. Decorul: Puiu Antemir. Costumele: Florilena Popescu-Fărcășanu. Mișcarea scenică: Liliana Iorgulescu. Ilustrația muzicală: Delia Șerban. Cu Mircea Albulescu (*Generalul*), Simona Bondoc (*Babușka*), Amalia Ciolan (*Vera*), Tania Popa (*Katia*), Ștefana Samfira (*Tania*), Mihai Călin (*Kostia*), Marius Manole (*Kolea*), Gavril Pătru (*Mișă*), Bogdan Mușatescu (*mafiot*), Mihai Verbitki (*Iuri Alexeevici*, om politic), Dragoș Ionescu (*John Freeman*), Vitalie Bichir (*Un veteran*), Ovidiu Cunceș (*mafiot*), Ovidiu Moldovan (*polițist*). Data premierei: 27 februarie 2006.